

מוסיקה

צילימודרניים

אין בקעים ב-חומה

של פינק פלויד

את הסרט החומה הציגו בניו-יורק לפני שישה חודשים, בבית-הקולנוע הרמפאר ביותר בעיר, על מסך ענק ודרוך מערכת-קול מעולה. האולם היה מלא צעירים בגילים שונים, שחיכו לשירים, ציפו לשיר יחד עם הסרט, לעלו יחד

ועד כמה מלים, לא על התוכן ועל הכוונה של היוצרים, אלא על היוצרים עצמם: לחני השירים ותמליליהם הם כולם של ג'ון הבאס וזמר פינק פלויד, דוג'ר וטרס. למעשה, וטרס גילה סוד שהיה ידוע לרבים, בראיון לרולינג סטון האמריקאי: "בתחילת שנות השבעים העמדנו פנים שאנו להקה. העמדנו פנים כי כור לנו עושים כך וכולנו עושים אחרת, מה שכמובן לא היה נכון. בשלב מסוים יים הפכתי עויין, כי ראיתי שאני עושה הרבה יותר אך אנו המשכנו להעמיד

בימאי פארקר ושחקן גלדוף אמיתיים

פינק פלויד: בחיים (וטרס) וכסרט עם האם חילוקי דעות

עם להקת פינק פלויד — כמה שהאמינו כי היה שיחזור של הופעותיהם החיות. מכיוון שרק רבע מיליון איש ראו את הופעת הבימה של החומה, היה צפוי שר יעשה סרט. גם הופעתם בצד האפל של הירח הוסרטה וכתה להצלחה (אך לארץ כלל לא הגיעה).

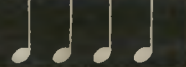
המשך היה שונה לגמרי. את השיר הראשון עוד שרו, בקושי. או משתלטים עליך המסך הרמקולים ואומרים לך: "שחוק צופה! שב בשקט וקלוט את מה שיש לנו לומר לך!" החומה אינו מביא שום דיאלוג ישיר (בין שני אנשים או יותר), כמעט אין בו מילה מדוברת. התנועה והמתח על המסך גוברים יותר ויותר, בקצב שאינו מניח לצופה לגנוח ולו להרגע. משולבות בו טכניקות של ציור אפקטים ואנימציה מעולה. עם הזמן צפיה, אינך חושב על דבר, חוץ ממה שמוצג לעיניך ומושמע לאוזניך. רק אחרי היציאה מבית-הקולנוע, אחרי כמה שעות של הרגעות, אתה מצליח לגבש איזה התייחסות למה שראית. דיעה יציבה תוכל להשיג רק אחרי כמה ימים ואולי — צפיה נוספת אחת לפחות ביצירת מופת זו.

פנים כעושים ביחד. כעת כבר איננו מעריצים פנים. אני יכול בקלות רבה לעבוד עם מתופף או קלידן אחר, ואולי יום אחד אעשה זאת. עתיד הלהקה תלוי במידה רבה בי."

יצירה לא רגילה. הופעות הבימה המדהימות של להקת פינק פלויד, עם חומר האלבום החומה, נוצרו יחד עם אמן בריטי, חבר של וטרס, בשם ג'ראלד סקארף. סקארף, שהוא אשף אנימציה, יצר בובות וטרסים הממחישים כמה מן שירי האלבום, אשר שולבו בהופעות. חלק מדמויות אלה ניתן לראות על עטיפת האלבום. עם ההחלטה על צילום סרט, התבקש הבימאי, אלן פארקר, לייעץ לוטרס ולסקארף בעבודה. ככל שחלף הזמן, רצה פארקר יותר ויותר לייצר ביים את הסרט בעצמו (הוא ביים לפני כן את אקספרס של חצות, תחילה, וימים אחרונים של אהבה). חילוקי דעות רבים נתגלו עוד בתחילת שיתוף הפעולה בין וטרס ופארקר. היה זה פארקר שהחליט כי איש מחברי הלהקה לא ירפיע בסרט, וכך אמנם היה. המוצר היסופי הוא יצירה לא רגילה של שלושת יוצרים מוכשרים אלה.

תקליטים

יודעת

איך לחיות

ג'וני מיטשל, דברים פראיים רצים מהר (WILD THINGS RUN FAST); סירביי'אם 25102.

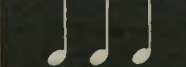
ג'וני מיטשל היא קול מיוחד, שבי ריגורופצני, יפה. יש מאזינים שיש בו לגרום להם להתרחק ממנה. הקול הזה מדבר ושר, מעביר מלים, רעיונות ורגשות. אחר-כך גיטרה אקוסטית, פסנתר, הרמוניות יפות ו"וודסטוק". הטרוברדורית של דור וודסטוק מגיעה לגיל 40 בשנה זו. המאזין לה רואה את דירת הסטודיו הרחבה שלה בניו-יורק, והלחנת שירים באמצע הלילה. ב"רולינג סטון" סיפרה על לחינה הקצבניים יותר באלבום, כי נאלצה לרקוד עם הגיטרה בחדר כדי שייצאו. ג'וני מיטשל מצוירת. הרבה טוב. כבר שנים היא מבטיחה-מאיימת לעבור ממוסיקה לציור. היא גם כנה, אומרת ומגלה חוויות אישיות וחברתיות שהיא רגישה להן. היא טיילה בשטחי ג'אז (מינגוס הוא הדוגמא האחרונה), פנימיות (BLUE), והימונים (THE CANYON). ואת כל אלה היא מפנה למאזין לאלבום אחרון זה.

היא חושפת געגועים לחבר החדש שלה, שלא היה איתה בניו-יורק כאשר הקליטה; הירחורים על גילה בבית קפה סיני; היא מספרת-קובעת על אהבה, עם טכסט מעובד מהברית החדשה, היא כותבת לכל הנשים בנות דורה בגבר לגבר. האזינו למה שהיא אומרת, כי זה לא מושר רק מניו-יורק, לוס-אנג'לס או קנדה (שלושת בתיה) אלא מלב שנמצא בגוף המגיע לגיל העמידה.

זו יצירתה המיסחרית ביותר מאז COURT AND SPARK של 1974. היא אומרת כי "אינך צריך ללמוד בבית-ספר לאמנות כדי להאזין לו", ומתייחסת בכך גם לדימוי ה"גבוה" שיצרו שיריה.

מוסיקלית, ג'וני מיטשל היא נציג בודד של סיגנונה. אין דומה או שווה לה. לא באווירה, לא בהלכה קדימה, במוזיקליות, אלא גם בהרמוניה, מלודיה ועיבוד. רוב שירי האלבום הוקלטו כארבע פעמים, בכל פעם עם נגנים שונים. ההרכב הסופי מציג בגיטרה-באס את לארי קליין, נגן ניו-יורקי משופם, ולא את ג'אקו פסטוריוס, אשר היה משתתף קבוע עם מיטשל. בתקליט מופיע גם וירטואוז הסקסופון מתחית מוג'אוויר ויין שוטרס.

תוספת

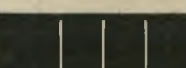
לנוי שיש כבר

בסיס רוחני

בטהובן, מוסיקה קאמרית: קבר צת המוסיקה של לונדון; איס"פ רתיקס ACA 1005; כולל: סריו לקריינבן בסי במוד מז'ור אופ' 11, סונטה לקרן ופסנתר בפה מז'ור אופ' 17 ושבע וריאציות לצ'לו ופסנתר 1046.

נציג מעניין מחברת תקליטים אנגלית חדשה-ייחוסית, בשם ACADEMY SOUND AND VISION LTD, שבסיסו בלונדון ורוב אמניה אנגליים. את הסונטה לקרן ופסנתר כתב בטהובן ביום אחד לשם ביצוע למחרת עם וירטואוז קרן ידוע. את תפקידו שלו לא רשם ביותר מראש פרקים, בסמכו, כרגיל, על כושר אילתורו. בטהובן מצליח לחקור ולהציג באופ מרשים (יחסית למיבנה הקרן הצרפתית בימיו) את אפשרויות הכלי. הגאון היוצא האדיר הזה משתמש בפרק האחרון של שלושיית הקלרינט בנושא שאינו שלו אלא לקוח מאופרה בשם L'AMOR MARINARO מאת וייגל. המלחין לו ידע זאת בכתבו את היצירה, כי הנושא חובא עלידי הקלרינט שעבורו נכתבה היצירה. מאוחר יותר רגז מאוד על הגילוי וזמן רב שקל להחליף את הפרק. שבע הוואריאציות על נושא מתוך חליל הקסם למוצרט, מראות את בטהובן כאיש החברה המצוי, למרות בדידותו הגוברת באופנות היום. האופרה הולגו באותם ימים והפכה נושא רכילות שכיח. זו הסיבה הנראית לעין לכתבו וריאציות אלה.

אנוריקה

האחרת

ג'ון ("קוגר") מלנשאמפ, שופה אמריקני (AMERICAN FOOL); הרוארצ'י BAN 57004.

השוואה בין קוגר לקים קארנס עיניה של בטי דיוויס ומצוי — VOYEUR — כשם תקליטה האחרון מסיבי-אס) עוזרת להכיר את ג'ון קוגר באופן עמוק יותר. מעט משותף: שניהם ותיקים בתעשיית המוסיקה, יודעים לשיר, אכלו מרוזים זמן רב והצליחו מסאורית בשנתיים האחרונות. נקודת דמיון נוספת וחשובה היא השוואתם לזמרי אחרים, השוואת המפריעות-עוזרות להם. קים קארנס מציגה מעין רוד סטיאו ממין נקבה. את קוגר מנסים להציג כחיקוי זול לברוס ספרינגסטין. מה יש לנו על כך? כשהופיע בוב דילן הביטו עליו כחיקוי לוודי גטרי. כשהופיע ברוס ספרינגסטין, ראו בו חיקוי של בוב דילן. אז הכל בסדר, אם החיקוי האחרון זה יוכיח את אותה איכות.

הבדלים: קארנס אשה, קוגר — גבר (זה חשוב לשניהם — ולנו). בשירי קים קארנס יש הרבה סינתטיזמים ומחשבי תופים, ואצל קוגר כמעט כלל לא; החש ביותר — קארנס שרה על החוף המערבי; קוגר — על אמריקה התיכונה.

של דור וודסטוק מגיעה לגיל 40 בשנה זו. המאזין לה רואה את דירת הסטודיו הרחבה שלה בניו-יורק, והלחנת שירים באמצע הלילה. ב"רולינג סטון" סיפרה על לחינה הקצבניים יותר באלבום, כי נאלצה לרקוד עם הגיטרה בחדר כדי שייצאו. ג'וני מיטשל מצוירת. הרבה טוב. כבר שנים היא מבטיחה-מאיימת לעבור ממוסיקה לציור. היא גם כנה, אומרת ומגלה חוויות אישיות וחברתיות שהיא רגישה להן. היא טיילה בשטחי ג'אז (מינגוס הוא הדוגמא האחרונה), פנימיות (BLUE), והימונים (THE CANYON). ואת כל אלה היא מפנה למאזין לאלבום אחרון זה.

נציג מעניין מחברת תקליטים אנגלית חדשה-ייחוסית, בשם ACADEMY SOUND AND VISION LTD, שבסיסו בלונדון ורוב אמניה אנגליים. את הסונטה לקרן ופסנתר כתב בטהובן ביום אחד לשם ביצוע למחרת עם וירטואוז קרן ידוע. את תפקידו שלו לא רשם ביותר מראש פרקים, בסמכו, כרגיל, על כושר אילתורו. בטהובן מצליח לחקור ולהציג באופ מרשים (יחסית למיבנה הקרן הצרפתית בימיו) את אפשרויות הכלי. הגאון היוצא האדיר הזה משתמש בפרק האחרון של שלושיית הקלרינט בנושא שאינו שלו אלא לקוח מאופרה בשם L'AMOR MARINARO מאת וייגל. המלחין לו ידע זאת בכתבו את היצירה, כי הנושא חובא עלידי הקלרינט שעבורו נכתבה היצירה. מאוחר יותר רגז מאוד על הגילוי וזמן רב שקל להחליף את הפרק. שבע הוואריאציות על נושא מתוך חליל הקסם למוצרט, מראות את בטהובן כאיש החברה המצוי, למרות בדידותו הגוברת באופנות היום. האופרה הולגו באותם ימים והפכה נושא רכילות שכיח. זו הסיבה הנראית לעין לכתבו וריאציות אלה.

השוואה בין קוגר לקים קארנס עיניה של בטי דיוויס ומצוי — VOYEUR — כשם תקליטה האחרון מסיבי-אס) עוזרת להכיר את ג'ון קוגר באופן עמוק יותר. מעט משותף: שניהם ותיקים בתעשיית המוסיקה, יודעים לשיר, אכלו מרוזים זמן רב והצליחו מסאורית בשנתיים האחרונות. נקודת דמיון נוספת וחשובה היא השוואתם לזמרי אחרים, השוואת המפריעות-עוזרות להם. קים קארנס מציגה מעין רוד סטיאו ממין נקבה. את קוגר מנסים להציג כחיקוי זול לברוס ספרינגסטין. מה יש לנו על כך? כשהופיע בוב דילן הביטו עליו כחיקוי לוודי גטרי. כשהופיע ברוס ספרינגסטין, ראו בו חיקוי של בוב דילן. אז הכל בסדר, אם החיקוי האחרון זה יוכיח את אותה איכות.